

Nekrolog Necrology

JOLÁN BÁNÓCZY (1929. - 2016.)

Kao predstavnik Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1990. godine sudjelovao sam na skupu Association for Dental Education in Europe koji se te godine održavao u Budimpešti. Tada sam upoznao prof. Jolan Banoczy koja je bila najzaslužnija, da se taj sastanak održao u glavnom gradu Mađarske. Od tada je započelo nezaboravno poznanstvo, skoro bih rekao i prijateljstvo, koje se nastavilo sve dok sam aktivno sudjelovao u radu Fakulteta. Posjećivali smo Semmelweis University nekoliko puta i sudjelovali na stručnim i znanstvenim skupovima mađarskih stomatoloških intucija, a isto to radila je i prof. Jolán Bánóczy često dolazeći u Zagreb ili na stomatološke skupove koje smo organizirali u Hrvatskoj. Još kao specijalizanti oralne kirurgije upoznali smo njezine radove i knjigu o Oralnoj leukoplakiji, koja je nastala na tradiciji interesa mađarskih liječnika za te patološke promjene u usnoj šupljini, a rezultat je njezina znanstvenog i istraživačkog rada u tome području oralne medicine. O prof. Jolan Banoczy moglo bi se napisati vrlo mnogo, no u ovom trenutku ne želim ponavljati mnoge podatke o njezinom znanstvenom, stručnom, nastavnom i publicističkom radu, jer su više ili manje dostupni. Kao rođena Mađarica, diplomantica jednog od uglednih svjetskih medicinskih fakulteta Sveučilišta Semmelweis u Budimpešti, nastavnica i dekanica tog fakultet, članica Mađarske akademije znanosti, članica uređivačkih kolegija mnogih renomiranih svjetskih stomatoloških časopisa, voditeljica brojnih projekata i fondacija, autorica 18 knjiga i više od 320 znanstvenih radova, održala je preko 350 predavanja na mnogim europskim, američkim i azijskim sveučilištima, a uz sve to bila je jednostavna, iznimno kolegijalna, otvorena i prijateljski raspoložena osoba, kao što su to gotovo uvijek veliki ljudi. Jolán je bila velik čovjek. Nakon što smo se upoznali na kongresu ADEE u Budimpešti pozvala je prof. Pavla Koblera i mene da održimo predavanja na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta Semmelweis. Kad smo došli na Fakultet primila nas je u svojoj sobi i odmah tražila da nam donesu ručak. Zatim je predložila da ju od tog trenutka zovemo Jolán, a ne prof. Bánóczy. Kao znatno mlađim kolegama nije nam bilo lako zvati imenom osobu, koja je bez ikakve sumnje bila svjetski autoritet i koju je cijeli svijet poznao po njezinim radovima i knjigama koje su se prevodile na mnoge svjetske jezike i iz kojih smo učili pripremajući se za svoj poziv. Zato sam si ovdje dozvolio nazvati ju samo imenom i napisati: Jolán je bila velik čovjek. 1994. godine Stomatološki fakultet je na moj prijedlog izabrao prof. Jolán Bánóczy za gosta profesora, a promocija je održana u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu. Bilo je to još vrijeme rata, a Jolán je unatoč tome došla vlakom na promociju u Zagreb i time nam iskazala svoju podršku. Bila je gost i aktivna sudionica I. Svjetskog kongresa hrvatskih stomatologa, koji je iste godine održan u Zagrebu. Dvije godine kasnije 1996. preuzimajući uredništvo časopisa Acta stomatologica Croatica predložio sam da prof. Jolan Banoczy bude izabrana u međunarodni uređivački kolegij časopisa, što je ona prihvatila i poslije aktivno sudjelovala u njegovom oblikovanju. Sjećam se trenutaka njezina veselja u Dubrovniku na jednom od sastanaka hrvatskih stomatologa i s kolikim se oduševljenjem okupala u moru ispred Hotela Excelsior. Da nije bilo naše suradnje s Jolán nisam siguran da bi Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu uspio dobiti organizaciju kongresa ADEE 2008. godine. Krajem kolovoza 2016. godine ugasio se život velike liječnice i znanstvenice. Napustila nas je Jolán Bánóczy. Počasćeni smo što smo imali sreće upoznati ju i s njom suradivati. Počasćeni smo što je svoje znanje, iskustvo i prijateljstvo podijelila s nama i svojim imenom podigla ugled našega fakulteta i našeg časopisa Acta stomatologica Croatica. Sjećanje na nju ostati će trajno u nama koji smo ju poznavali, a budućim naraštajima ostavljam ovo sjećanje na izuzetnu osobu koja nas je počastila svojom vezom sa Stomatološkim fakultetom u Zagrebu.

Počivala u miru.

JOLÁN BÁNÓCZY (1929 - 2016)

In 1990 I represented the School of Dental Medicine University of Zagreb at the meeting of the Association for Dental Education in Europe in Budapest, Hungary. It was at this meeting that I got to know Professor Jolán Bánóczy who was the person responsible for organizing the meeting in the capital of Hungary, it was then that our unforgettable cooperation started. One might even call it a friendship; it lasted until my retirement from the School. We used to visit Semmelweis University, and took part in professional and scientific meetings of Hungarian dental institutions, and Prof. Bánóczy reciprocated by visiting Zagreb, or the meetings we organized. As oral surgery interns we acquainted ourselves with her publications and her textbook on oral leukoplakia that is based on the tradition of Hungarian dentists' interest in pathological conditions of the oral cavity, and is a result of the extensive scientific work and research in oral medicine. One could write so much about Professor Bánóczy, but I do not wish to reiterate her scientific and professional accomplishments, it is all accessible online. Born a Hungarian, she graduated from one of the most respected medical universities, the Semmelweis University in Budapest, where she was a teacher and the dean. She was a fellow of the Hungarian Academy of Sciences, member of editorial boards of numerous international journals, leader of many projects and foundations. She authored 18 books and 320 scientific publications and lectured more than 350 times on European, American and Asian school. At the same time, she was an opened, friendly person, always ready to help others – a great scholar and a great personality. After we were introduced to her, Professor Bánóczy invited Professor Pavel Kobler and me to give lectures at the School of Dentistry University Semmelweis. She greeted us in her office and asked the staff to bring us lunch. Immediately she insisted we were on first names, something we were not used to, especially towards an elder colleague, an authority, and a worldwide accepted author whose books were translated and published all over the world. That is why I dare to call her by her name and state: Jolán was a great person. In 1994 I initiated her election for a guest professor at the School of Dental Medicine. The promotion was held in the great hall of the Rectorate of the University in Zagreb. It was during the war, and she gave us great support by arriving by train to Zagreb. She attended the 1st World Congress of Croatian Dentists in Zagreb the same year. In 1996, when I was elected editor-in-chief of Acta Stomatologica Croatica she accepted my invitation to the editorial board, in which she took active part. I remember her bathing in front of hotel Excelsior in Dubrovnik, during one of the meetings of Croatian dentists. If it were not for our cooperation, I do not think Zagreb would have been elected as the place for the ADEE meeting in 2008. A life of a great clinician and a scientist came to an end at the end of August 2016. Jolán Bánóczy has passed away. We were honoured to have known her, to have been able to share her knowledge and wisdom; her name made our school a little bit more respected, her name made our journal (Acta Stomatologica Croatica) a little bit more important. Her memory will stay with us who have met her, and for future generations I leave this obituary for an exceptional person who has honoured us by connecting to the School of Dental Medicine in Zagreb.

May she rest in peace.

Goran Knežević